

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (ת"א) 20-4548

בית הדין לעררים תל אביב
לפני כב' הדיין יואב בר-לב

העורר:

א. פ.

ע"י ב"כ עו"ד שלמה יעקובוביץ ואח'

נ ג ד

המשיב:

משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית- עו"ד ליאורה בלאי

פסק דין

עניינו של הערר דנן הוא כנגד החלטת המשיב לדחות את הבקשה למקלט מדיני בישראל שהגיש העורר, בהתאם ל"נוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל", נוהל מס' 5.2.0012 מהדורה 8 (להלן: "הנוהל").

העובדות בתמצית

1. העורר הינו אזרח אוקראינה, אשר נכנס לישראל ביום 13.10.16 באשרת תייר מסוג ב/2 שעמדה בתוקף עד ליום 13.1.17.
2. ביום 13.12.16 הגיש העורר בקשה פרטנית למקלט מדיני בישראל (להלן: "הבקשה").
3. ביום 15.11.20 ערך המשיב ריאיון עם העורר באמצעות מתורגמן לשפה הרוסית, על מנת לבחון את בקשת המקלט שהגיש. במסגרת הריאיון טען העורר כי הוא עבד ביחידת המע"מ ומכס בארצו משנת 2007 עד לשנת 2016 המועד בו החליט להתפטר מהעבודה. עוד טען העורר כי הוא לא רצה להצטרף למלחמה ובשל כך החלו בסוף שנת 2015 לאיים עליו ולבקש ממנו כסף על מנת שלא ייתגייס לצבא. עוד יצוין כי במסגרת הריאיון העורר שלל כי היו לו בעיות על רקע פוליטי, דתי וכי נעצר או נאסר במדינתו (להלן: "הריאיון").
4. עוד באותו מועד נערכה חוות דעת הגורם המקצועי המוסמך מטעם המשיב ונמצא כי לא הועלו על ידי העורר "נסיבות ייחודיות בבקשתו למקלט", ומשכך נדחתה בקשתו במסלול המהיר לפי סעיף 5.1 לנוהל הטיפול במבקשי מקלט.
5. ביום 14.12.20 אושרה חוות הדעת ע"י הגורם המקצועי המוסמך מטעם המשיב.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

6. ביום 15.12.20 הודיע המשיב לעורר כי הוחלט לדחות את בקשת המקלט שהגיש בהתאם לסעיף 5.1 לנוהל.
7. כנגד החלטת המשיב הוגש הערר דנן וביום 29.12.20 ניתן צו המונע נקיטת הליכי אכיפה כנגד העורר בכפוף להפקדת ערבות.
8. ביום 7.1.21 הופקדה ערבות בסך 5,000 ₪ ע"י העורר.
9. ביום 26.12.21 התקיים דיון במעמד הצדדים.

טענות הצדדים

10. לטענת העורר שגה המשיב בהחלטתו לדחות את בקשתו למקלט וכי היה מקום לבחון הבקשה באופן מקיף ויסודי ואת הנסיבות הפרטניות העולות בבקשה לאור החשש של העורר מגיוס לצבא לאחר שהוא נדרש לשלם כסף לאלו שאיינו אליו על מנת שלא להתגייס לצבא, ולא לדחותה על פי סעיף 5.1 לנוהל. עוד נטען כי טענות העורר מהווים נסיבות מיוחדות אשר יש בהם כדי להקנות לעורר מעמד פליט בישראל.
11. בכתב התשובה עמד המשיב על כך שיש לדחות את הערר על הסף היות ואי רצונו של העורר להתגייס לצבא מדינתו מהווה עילה לקבלת מעמד פליט בישראל. כמו כן עמד המשיב על הרקע לכינונו של סעיף 5.1 לנוהל המתווה כאמור מסלול מהיר לטיפול בבקשות מקלט המוגשות על ידי אזרחי 'מדינה בטוחה' שכל תכליתן ניצול לרעה של הליך המקלט בישראל על מנת להאריך את משך השהייה בישראל.

דיון והכרעה

12. לאחר שבחנתי טענות הצדדים, בכתב ובעל פה, ושמעתי גם את דברי העורר בדיון, מצאתי כי דין הערר להידחות.
13. ראשית, באשר למתווה הקבוע בסעיף 5.1 לנוהל הטיפול במבקשי מקלט או סמכות המשיב לפעול לפיו, למען הסדר הטוב יוזכר, כי בשורה של פסקי דין שניתנו על ידי בית הדין נקבע, כי ההליך המהיר לטיפול בבקשות מקלט של יוצאי מדינות שהוכרו כמדינות מוצא בטוחות - עומד במבחן הסמכות וכללי המשפט המנהלי (ר' דיון נרחב בערר (ת"א) 2577/17 **אזיאשווילי נ' משרד הפנים**, 30.10.17 (פורסם בנבו)).
14. כמו כן, בשורה של פסקי דין והחלטות ניתנה התייחסות ספציפית למדינת מוצאו של העורר - אוקראינה שהוכרה כאמור כמדינת מוצא בטוחה (ר' דיון נרחב בערר (ת"א) 4840/17 **ולריה איווצ'ננקו נ' משרד הפנים**, 01.05.18 (פורסם בנבו) וכן ערר (ת"א) 2713/18 **פיליפב נ' משרד**

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

הפנים, 14.10.18 (פורסם בנבו) ונקבע כי: "חוסר רצונם של אזרחי אוקראינה לשרת בצבא ארצם אינו יכול, כלשעצמו, להוות עילה לקבלת מקלט מדיני בישראל" (ר' עמ"נ 12-68853-19 וולשין ואח' נ' מדינת ישראל - משרד הפנים, 14.01.20; עמ"נ (ת"א) 1186-12-16 ANATOLY MIHEL נ' מדינת ישראל, 19.12.16 (פורסם בנבו); עמ"נ (ת"א) 15413-12-16 KONOVALOV נ' מדינת ישראל, 22.12.16, (פורסם בנבו); עמ"נ (ת"א) 21673-02-17 IVCHENKO נ' רשות האוכלוסין וההגירה, 27.2.17 (פורסם בנבו)).

15. מבחינת עניינו של העורר לגופו ומעיון בפרוטוקול הריאיון שנערך עמו עולה כי העורר חושש לשוב למדינתו בשל העדר רצונו להתגייס לצבא. בעניין זה ייאמר כי אי רצונו של העורר להתגייס לצבא, כפי שצוין לעיל וכפי שנקבע בשורה של החלטות בעניין, אין בו כדי להוות טעם לקבלת מעמד פליט בישראל. יפים לעניין זה דברי בית המשפט בעמ"נ (ת"א) 12-68853-19 ואסיל וולשין נ' מדינת ישראל - משרד הפנים, שם נקבע: "לכך, מצטרפת שורה ארוכה של החלטות ופסקי דין במסגרתם נקבע כי טענות המבוססות על חשש בשל השתמטות, עריקות או אי רצון להתגייס לצבא, אינן מקימות, כשלעצמן, עילה למקלט מדיני וקשורות בחשש מהעמדה לגיטימית לדין כשהמבקשים לא הצביעו על נסיבות פרטניות ייחודיות המעידות על סכנת חיים.

16. יתרה מכך, לטענת העורר כבר בסוף שנת 2015 נאמר לו במקום עבודתו כי עליו להתגייס לצבא, כך לדברי העורר: " בסוף שנת 2015 אמרו לי ללכת לצבא ומאז ועד 10.2016 התגוררתי אצל הוריי" (עמ' 2 שורה 17 לפרוטוקול). אולם העורר לא רק שלא יצא ממדינתו באופן מידי, אלא שהוא נותר לשהות במקום בו התגורר, התנהגות העורר וודאי אינה מתשייבת אם התנהגות של אדם החש נרדף וחושש לחייו. באותו עניין ייאמר כי העורר יצא את ארצו לאחר קבלת הצווים בשנת 2016 ללא בעיות ובאמצעות דרכונו הרשמי (עמ' 4 לריאיון) "לא היתה לי בעיה לצאת מהמדינה בדקו את דרכוני ואף אחד לא עצר אותי" (עמ' 1 שורה 36 לפרוטוקול הדיון), התנהלותו של העורר אינה מעידה על אדם הנס על נפשו או כי הוא חושש מרשויות מדינת, שכן אחרת לא היה יוצא באופן גלוי ממדינתו באמצעות הדרכון שלו.

17. נוסף על כך, העורר אישר כי הוא מעולם לא קיבל צווי גיוס וכן אישר כי בני משפחתו שוהים בארצו במקום בו התגוררו קודם וכי הם לא נפגעו ושלומו בסדר (עמ' 2 שורות 3-4 לפרוטוקול הדיון). כמו כן, העורר כלל לא יודע מי פנה אליו ומי איים אליו (עמ' 8 לריאיון) ובכל הנוגע לתאונה שעבר אח שלו אין לו כל מידע כי מישהו פגע בו ודבריו מבוססים על השערה וניחוש בלבד (עמ' 2 שורה 10 לפרוטוקול הדיון).

18. כמו כן, העורר התפטר מעבודתו כבר בתחילת 2016 אולם הוא יצא מהמדינה כעבור מספר חודשים רבים, התנהלות שאינה מאפיינת אדם החושש באופן ממשי לחייו. חשוב לציין בעניין זה כי העורר אישר כי הסיבה שעזב את עבודתו היא, בין היתר, המשכורת הנמוכה שקיבל (עמ' 5 לריאיון).

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

19. כאן המקום לציין, כי לא די בחששו הסובייקטיבי לשוב למדינתו, החשש מפני רדיפה צריך להיות "פחד מבוסס היטב", הן בהיבט הסובייקטיבי והן בהיבט האובייקטיבי. במקרה זה במשך למעלה מ-4 שנים, העורר לא צרף כל מסמך, לא לבקשת המקלט ואף לא במסגרת כתב הערר אשר יש בו כדי לתמוך בבקשתו. לפיכך, הרי שהעורר לא הרים את הנטל להוכיח חשש אובייקטיבי. ר' בעניין זה החלטת בית המשפט המחוזי בעמ"נ (ת"א) 48716-03-21 **אנושה דדיגאמה נ' מדינת ישראל רשות האוכלוסין וההגירה**, שם נקבע: "על המבקשת הנטל להוכיח זכאות לקבל מעמד של פליטה ולהציג ראיות בתימוכין בסכנת החיים הנתענת הנשקפת לה בארצה. כך, עליה לספק את מכלול הנסיבות שבעטיין היא זכאית להגנה מכוח אמנת הפליטים. אין די בחשש סובייקטיבי של מבקשת המקלט ויש לבססו בנתונים אובייקטיביים ממשיים, דבר שלא נעשה." (ניתן ביום 20.4.21, פורסם בנבו).

סוף דבר

20. בנסיבות העניין, משנמצא כי החלטת המשיב נתקבלה לאחר שנערך בירור עובדתי הולם, בהתאם לאמת המידה המחמירה שנקבעה על ידי בית המשפט העליון (עע"מ 1440/13 **צ'ימה נ' משרד הפנים**, פורסם בנבו), ונמצא כי אין בטענות העורר כדי להכניסו בגדר אמנת הפליטים, דין הערר להידחות (השווה: עע"מ 5613/14 **פלונית נ' משרד הפנים**, 18.06.15 פורסם בנבו); עת"מ (ת"א) 1124/07 **יאהו נ' משרד הפנים**, 04.09.07 (פורסם בנבו)).

21. אשר על כן, הערר נדחה.

22. העורר ייצא מישראל בתוך 21 יום. ככל שלא יעשה כן, רשאי המשיב לנקוט כנגדו בהליכי אכיפה ולחלט את הערבות שהופקדה בהליך זה ללא צורך בהחלטה נוספת.

23. העורר ישא בהוצאות המשיב בסך כולל של 4,500 ₪. יתרת הערבות שהופקדה תוחזר לעורר ככל שייצא מישראל במועד כאמור.

ניתן היום, כ"ב טבת תשפ"ב, 26.12.21, בהעדר הצדדים.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בתל-אביב, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

י.א.ב. לב
ק.י.

יואב בר-לב, דיין
בית הדין לעררים